

uvæsentligt. Jeg mener nu ikke, det er noget ganske uvæsentligt. Siden Kirkerne er blevet selvejende, er blevet Menighedernes Ejendom paa anden Maade end tidligere, har Menighederne vist en forbausende Offervillighed til Udsmykning af gamle Kirkehuse; der er bragt store økonomiske Ofre for at faa Kirkerne i en sømmelig Stand, og jeg vil føje til, at der ogsaa er vist Kærlighed overfor dette Kirkehus, som nu er Sognemenighedens. Det tror jeg ikke, man skal lukke Øjnene for ved den Afgørelse, Rigsdagen nu skal træffe. Naar det er rigtigt — og det er det —, at noget saadant er sket i Hundreder af Landets Kirker, forekommer det mig, at selv om Menighederne ikke har nogen juridisk Ret, har de dog en moralsk Ret til at sige: Vi ønsker ikke, at Dørene lukkes op i de Kirkehuse, som vi med Kærlighed og af Pietetshensyn med store økonomiske Ofre har sat i forsvarlig Stand; vi ønsker ikke, at de skal være til fri Benyttelse for alt og for alle. Og jeg kunde ogsaa tænke mig, der var dem, der vilde sige: I alt Fald ønsker vi ikke at stille dem til Raadighed for en Mand, som er vraget af Valgmenigheden. Det ærede Medlem Hr. Blang har peget paa de Betingelser, der stilles for at opnaa Tilladelse for en Frimenighedspræst til at benytte Folkekirkens Kirker; og det er rigtigt, at Kravet skal stilles af 5 Familiefædre, men i andre Tilfælde af et større Antal, hvis det skal være til stadig Brug, og at disse skal 10 Familiefædre være bosiddende i Sognet. Disse Regler er selvfølgelig rigtige, og det, der er Meningen dermed, er, at en Sognemenighed ikke skal være prisgivet en tilfældig Præsts Indfald og Løner, det er en Begrænsning, saa at Sognepræsten ikke kan lukke Døren op for en hvilken som helst. Det er ikke Præsternes Interesser, som først og fremmest skal varetages — heller ikke ved det forelagte Lovforslag —, det er i allerhøjeste Grad Sognemenighedernes. Saaledes som Forslaget er formet, har Sognemenighederne, for øvrigt ogsaa Folkekirkens Præster, ikke andet Forsvar end det, der ydes her i den danske Rigsdag. Nu opfylder Frimenighedspræst Rørdam altsaa ikke Betingelserne for at komme i Kirkerne, og derfor vil Forslaget her give ham en Særstilling.

Der staar i § 2, at naar et Medlem af Ryslinge Frimenighed ønsker Sognekirken eller Sognedistriktskirken paa det Sted, hvor han bor, overladt til Brug for Frimenighedspræst Rørdam ved Udførelse af en kirkelig Handling, kan Kirkemini-

steren ligeledes give Tilladelse dertil. Jeg maa forstaa Udtrykket „kirkelig Handling“ saaledes, at det omfatter alle kirkelige Handlinger, der er ikke nogen nærmere Betegnelse, saa maa man gaa ud derfra. Jeg synes, Lovforslaget paa visse Steder kræver nogen Forklaring. Hvad forstås saaledes — som det ærede Medlem Hr. Blang nævnte før — ved „Kirkebetjent“? Der er mangfoldige Kirker, hvor Kirkebetjenten er en Rengøringskone, og det er dog vist ikke Meningen, at det er hende, der skal lukke Dørene op. I § 2 gives altsaa en udstrakt Adgang for Pastor Rørdam til at benytte Kirken; naar der blot er et Medlem i Sognet, som fremsætter Ønske derom, og vedkommende Medlem er bosat i Sognet, skal Døren lukkes op for ham. Ved lidt Agitation tror jeg ikke, det vil kunne være saa vanskeligt at faa et Medlem i samtlige Landets 1 000 eller 1 400 Pastorater, hvor mange det nu er, vi har, til at fremsætte et saadant Ønske, og det vil med andre Ord sige, at saa kan der skaffes Pastor Rørdam Adgang til Landets samtlige Kirker. Pastor Rørdam faar derved en Stilling, som ingen anden Frimenighedspræst i hele Landet har. Man maa uvilkaarligt spørge: Hvilke Fortjenester har denne Præst da indlagt sig, siden han skal have en saadan Undtagelsesstilling? Det har været vanskeligt for os andre at faa Øje paa, at han har været andet end en ganske almindelig Præst af særegen Støbning, men vi har ogsaa andre Præster, der er af særegen Støbning. Jeg kan ikke tro andet, end at Flertallet af Rigsdagen ikke ønsker at række Haand til det Lovforslag, her foreligger, hvorefter den Ret, Biskoppen har ifølge de bestaaende Kirkelove, fratages ham og gives til Kirkeministeriet. Det betegner et Brud paa den kirkelige Udvikling, vi har haft i den sidste Menneskealder, hvor Afgørelsen af Kirkens indre Anliggender er flyttet fra Ministeriet ud til Menighederne. Jeg tror, Rigsdagens Flertal vil sige nej til at gøre det Stykke Arbejde at flytte Myndigheden tilbage igen til Ministeren. Og hvad vil saa den højtærede Kirkeminister gøre ved alle de andre Præster, som har Særmeninger? Det er jo ikke første Gang, en Præst er udtraadt af Folkekirken paa Grund af sine Særmeninger. Er det Ministerens Mening, at der, naar blot der kommer et Andragende, saa straks skal fremsættes et Lovforslag for Rigsdagen, at vi skal have en Lov for Rørdam og en Lov for Pastor Petersen og en Lov for Pastor Jensen osv. osv.? Er man dog ikke her inde paa